

individual-differences metric. Journal of personality and social psychology. 1999. Vol. 77, no. 6. P. 1271–1288. URL: <https://doi.org/10.1037/0022-3514.77.6.1271>

2. Trauma and the disruption of temporal experience: a psychoanalytical and phenomenological perspective / S. Mezzalana et al. The American journal of psychoanalysis. 2023. URL: <https://doi.org/10.1057/s11231-023-09395-w>

3. Time perspective therapy: A new time-based metaphor therapy for PTSD / R. M. Sword et al. Journal of loss and trauma. 2014. Vol. 19, no. 3. P. 197–201. URL: <https://doi.org/10.1080/15325024.2013.763632>

4. Malekiha M., Moradi B. Effectiveness of time perspective therapy on increasing psychological well-being and happiness in veterans with PTSD. Iranian journal of war and public health. 2019. Vol. 11, no. 3. P. 153–159. URL: <https://doi.org/10.29252/ijwph.11.3.153>

СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО У ЖИТТЄПРОСТОРИ ГРОМАДИ

Котломанітова Г.О.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка

kotlomanitovago@gsuite.pnpu.edu.ua

В умовах російсько-української війни з'являється необхідність у консолідації зусиль усього суспільства для протистояння ворогу та для вирішення життєво важливих питань. Чимало громадян опиняються в складних життєвих обставинах, потребують фахової психосоціальної допомоги й підтримки. Соціальна сфера покликана реагувати на гострі виклики в країні й зреалізувати політику соціального добробуту й надання соціальних послуг відповідно запитів і потреб. Однак, у малих територіальних громадах меншою мірою розвинена інфраструктура сервісних соціальних послуг. Базові державні соціальні установи фокусуються здебільшого у великих населених пунктах, адміністративних

центрах. Попри те, що їхня діяльність охоплює населення відповідних громад, у кількісному і якісному показниках віддалені, малі, здебільшого сільські громади недостатньо отримують соціальних послуг. Вирішенням вказаної проблеми мало б стати соціальне партнерство.

Питанню партнерства в аспекті соціальному приділяли увагу ряд українських науковців і практиків Серед них: О. Безпалько, О. Березюк, В. Давиденко, В. Дементов, І. Зверєва, О. Купенко, Ж. Петрочко, Т. Семигіна та ін. Утім, в умовах воєнного й надалі повоєнного часу в Україні проблема соціального партнерства у життєпросторі малих громад матиме актуальність і значущість задля дієвого втілення.

Метою нашої розвідки є розгляд сутності соціального партнерства у сфері соціальної роботи в межах територіальної громади.

Під соціальним партнерством розуміють об'єднання зусиль різних суб'єктів заради спільно визначених цілей, що передбачає низку спільних дій, пошук конструктивних рішень задля розв'язання наявних проблем, реалізацію нових можливостей [1, С.228-229]. У галузі соціальної роботи соціальне партнерство можна означити як міжсекторальну взаємодію, направлену на вирішення життєво важливих питань, що стосуються соціального забезпечення, соціальної допомоги й підтримки різних категорій населення. Загалом визначають такі основні сектори: державний, комерційний і громадський [1, С.229]. О. Купенко, авторка посібника “Соціальна робота: від теорії до практики”, називає їх “влада, бізнес і громадськість” [2, С.100]. Владу представляють державні органи управління, органи місцевого самоврядування, муніципалітети, старостати, міські чи сільські ради; державні установи соціального спрямування: центри надання адміністративних послуг, соціальних послуг, служби у справах дітей, пенсійні фонди, а також державні заклади охорони здоров'я, культури, правоохоронних органів тощо. Усі вони зреалізують державну політику, у т.ч. й соціальну. Варто відмітити, що в межах життєпростору громади між цими державними установами має існувати контактна взаємодія, обізнаність у проблематиці

соціальних викликів і спільні рішення для досягнення необхідних результатів. До прикладу, розселення й забезпечення необхідною матеріальною допомогою внутрішньо переміщених осіб, вирішення питання адресної підтримки людей похилого віку, соціальна інклюзія осіб з інвалідністю тощо.

Комерційний сектор представлений комерційними організаціями. Доцільною у соціальній сфері є консолідація різних зусиль із бізнес-структурами, у межах сільських громад - фермерськими господарствами, ФОПами. Громадський сектор може бути представлений громадськими організаціями, благодійними організаціями й фондами, зосередженими на вирішенні окремих соціальних питань, спеціалізованої роботи із окремими соціальними категоріями населення. Не варто упускати з уваги, що до громадського сектору належить уся громада, представлена різними соціовіковими групами. Тому створення молодіжних, жіночих чи інших груп за інтересами, груп взаємопідтримки, волонтерських ініціатив може бути кількісно-якісним соціальним ресурсом. До громадського сектору слід віднести ще церкву, релігійні організації, зазвичай характерні для громад, зокрема малих, сільських. Спільнодія в аспекті соціальному можлива з усією парафією, священно- та церковнослужителями, очільниками й активістами церковних громад.

Визнаємо справедливим виокремлення ще одного важливого сьогодні, в час інформаційно-комунікаційних технологій, сектору у соціальному партнерстві - засобів масової інформації й комунікації [1, С.229]. Їх вплив на формування громадської думки важко переоцінити в соціальній сфері. У малих громадах громадська думка є традиційно вагомою, тож потенціал мас-медіа варто використовувати як рушій у вирішенні соціально нагальних питань.

Погоджуємося з думкою О. Купенко, що міжсекторне, соціальне патрнерство є дієвим механізмом в системі соціальної роботи, зокрема таких її технологіях, як робота з випадком, проектна діяльність, стартапи [2, С.106].

Партнерство є найвищою формою взаємодії, заснованою на соціальному діалозі, умінні чути, розуміти й спільно реагувати. Це тип соціальної

взаємопідтримки, що базується на об'єднанні ресурсів для досягненні спільних цілей, рівноправне співробітництво, пошук згоди й досягнення консенсусу [3, С.8].

Узагальнюючи, зазначимо, що партнерство між різними секторами територіальної громади є взаємовигідним усім: кожен із них володіє певними ресурсами (фінансовими, матеріальними, кадровими, технологічними тощо), які можуть заповнити прогалини у життєпросторі громади в аспекті соціальних сервісів .

Саме соціальне партнерство впливає на життєпростір громад, надто малих, віддалених від адміністративних центрів, володіючи можливостями забезпечити ті соціальні сервіси, недостатньо доступні, але затребувані в умовах війни. Патрнерська взаємодія сприяє активності, життєстійкості громади, інтегрує сили, засоби, ресурси й можливості, живить ініціативність, взаємодопомогу й взаємопідтримку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг.ред. проф. І.Д. Звереві. Київ: Універсум, 2013. 536 с.
2. Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 192 с.
3. Партнерство задля нарощування потенціалу. Посібник для активістів неурядових організацій / О. В. Березюк, Т. В. Воронцова, О. О. Єжова, О. В. Гранде, О. В. Єресько, В. І. Кириченко, Ж. В. Петрочко, В. С. Пономаренко. Київ: «Здоров'я через освіту», 2014. 128 с.

САМОАКТУАЛІЗАЦІЙНІ ПРАГНЕННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ЇХ ПРОФЕСІЙНИХ ДОМАГАНЬ

Кравченко О. Д.

Полтавський національний педагогічний університет

імені В. Г. Короленка